

BEAMin kehittävän arvioinnin pääviestit

Business Finlandin (BF) ja ulkoministeriön (UM) yhteinen, viisivuotinen Business with Impact – BEAM-ohjelma käynnistyi vuoden 2015 alussa. BEAM-ohjelman tavoitteena on ollut parantaa yritysten kasvun edellytyksiä kasvavilla ja kehittyvillä OECD/DAC:n määrittelemillä kehitysapukelpoisilla markkinoilla (pois lukien Kiina), nostaa kestävästä kehityksestä tukevien innovaatioiden mahdollisuuden yritysten tietoisuuteen, sekä rakentaa monimuotoista innovaatioyhteistyötä suomalaisten ja ulkomaisten kumppanien välille. Yritysten lisäksi ohjelma on suunnattu kansalaisjärjestöille, tutkimusorganisaatioille, yliopistoille ja ammattikorkeakouluille, sekä muille relevanteille toimijoille.

BEAM-ohjelman kehittävä arviointi käynnistyi ohjelman rinnalla syyskuussa 2015. Sen tarkoitus on alusta asti ollut antaa ohjelmalle nopeaa rakentavaa palautetta lähestymistapojen toimivuudesta, tukea ohjelman strategista oppimista sekä innovaatiotoiminnan tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta hankkeiden toteutusmaissa ja niitä toteuttavien toimijoiden parissa Suomessa.

Kehittävä arviointi ohjelman tukena

Kehittävä arviointi¹ on toiminut BEAM-ohjelman toteuttamisen rinnalla ja tuottanut sekä nopeita huomioita että laajempia raportteja BEAM-ohjelman toteuttamisen tueksi.² Arvioinnissa on kiinnitetty huomiota itse ohjelman arviointivuuteen, se on avustanut ohjelman vaikuttavuusmallin (impact framework) muodostamisessa, sekä nostanut esiin havaintoja ohjelman tavoitteiden toteutumiseen liittyen. Arvioinnin osana on toteutettu useita kehittämistyöpajoja ja kolme kenttämissiota, joista ensimmäinen suuntautui eteläiseen Afrikkaan (4/2017), toinen Intiaan (12/2017) ja kolmas Vietnamiin (6/2019).

Niiden kautta tehtiin havaintoja BEAM-hankkeiden kohdemaaymmärryksen tärkeydestä ja innovaatiotarpeiden tunnistamisesta, sekä kotimaan ja kohdemaan kumppanuuksien ja yhteistyön merkityksestä. Esiin nousi myös BEAM-hankkeita toteuttavien haasteet luoda oikeita yhteyksiä ja siihen liittyvät tukitarpeet.

BEAM-ohjelman väliarvioinnin 6/2017 keskeiset havainnot olivat:

- Ohjelman asetelmasta (UM + BF/Tekes) johtuva *kahdenkertainen hallinto ja erillaiset ohjelmakäytännöt* tuottivat alkuun ylimääräistä hallinnollista taakkaa. Nämä on nyt kuitenkin pitkälti ratkaistu.

- Käynnistysvaiheessa ohjelman *vaikuttavuuslogiikkaa ei oltu pohdittu riittävän valmiiksi*. BEAM lähti tarkoituksella kokeilemaan sopivaa ja toimivaa mallia. Ohjelman ohjattavuuden ja arviointivuuden kannalta oli kuitenkin tärkeää laatia ohjelmalle selkeä vaikutusmalli, joka sittemmin valmisteltiin.
- Ohjelman jo ollessa käynnissä syksyllä 2016 ei ollut täsmällistä tietosisältöä BEAMin *projektiportfoliosta*; millaisia hankkeita siellä on ja kuinka hyvin ne tukevat ohjelman strategiaa. Suunnitellun kenttämatkan sijasta arviointi toteutettiin ohjelmalle portfolioanalyysin, jonka tuloksena nostettiin seuraavia havaintoja:
  - BEAM hankkeet olivat melko pieniä kooltaan
  - Hankkeet olivat tutkimusorientoituneita
  - Paikallisia partnereita ja järjestöjä oli melko vähän
  - Yritysprojektien kehitysvaikutusten arviointi vaati täsmentämistä
- Arvioinnin yhteydessä vuonna 2016 toteutetun laajan kyselyn perusteella ohjelman viestinnässä oli selkeää terävöittämisen tarvetta ja hankeopastusta tulisi tehostaa. Perustavanlaatuisen kysymys oli kansainvälisten partnerien rahoituksen ratkaiseminen, mikä oli selvästi nousemassa vaikuttavuuden kannalta pullonkaulaksi.

¹ Kehittävä arviointi on raportoinut ohjelmasta erilliselle ohjausryhmälle. Ohjausryhmään kuuluvat tällä hetkellä Mari Rökköläinen (UM) ja Teppo Tuomikoski (BF). Itse arviointitiimiin ovat kuuluneet arvioinnin eri vaiheissa Kimmo Halme, Helka Lamminkoski, Kristiina Lähde, Petri Uusikylä, Juho Uusihakala ja Merja Mäkelä sekä Steve Giddings.

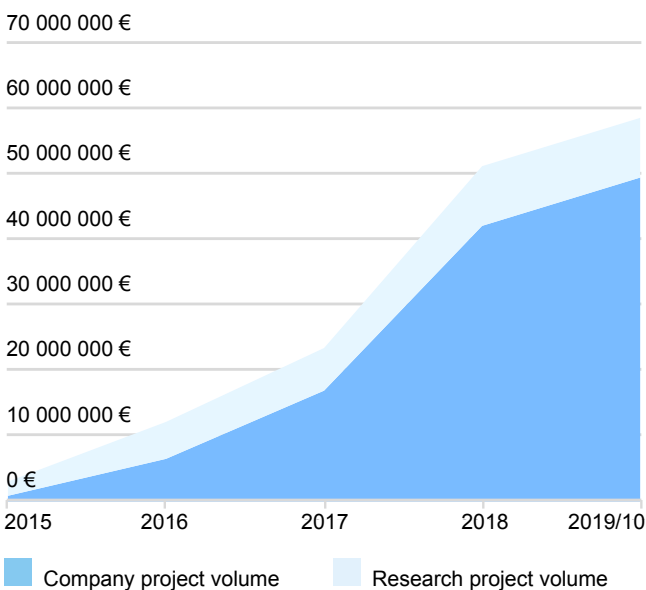
² Kaikki BEAM-ohjelman arviointiraportit löytyvät ulkoministeriön sivustolta: https://um.fi/development-cooperation-evaluation-reports-comprehensive-evaluations/-/asset_publisher/nBPgGHSLrA13/content/business-with-impact-beam-ohjelman-kehittava-arviointi/384998

Ohjelman kehitys jaksolla 2015–2019

BEAM sekä yleisemmin kestävä liiketoiminta kehitys- ja kehittyvillä markkinoilla ovat herättäneet runsaasti yleistä kiinnostusta, vaikka varsinkin ohjelman alkuvaiheissa hyvien ja konkreettisten yrityshankkeiden aikaan saaminen osoittautui haastavaksi. Asiaan kiinnitettiin huomiota myös BEAMin väliarvioinnissa, ja syksyllä 2017 Tekes panosti merkittävästi uusien, paremmin soveltuvien (suurempien, kypsempien, selkeämpien) hankkeiden etsimiseen. Yrityksiä aktivoitiin ja hankkeita haettiin koko Teke-sin asiakaskunnasta. Viestintää vahvistettiin ja palveluita lisättiin BEAM-ohjelman tunnettuuden lisäämiseksi. Toimenpiteiden seurauksena rahoitushakemusten määrä on kasvanut ja ohjelma onkin sittemmin saavuttanut rahoituskelliset tavoitteensa.

BEAM-ohjelmassa rahoitettujen hankkeiden kokonaisvolyyymi on varsinkin viime vuosien aikana kehittynyt suotuisasti ja kokonaisuutena se on ylittänyt ohjelmalle asetun 50 miljoonan euron tavoitteen. Lokakuussa 2019 rahoituspäätöksiä oli tehty 58,8 miljoonan euron edestä. Hankevolyymin kasvu on viime vuosina tullut lähes puhtaasti yritysten hankkeista.

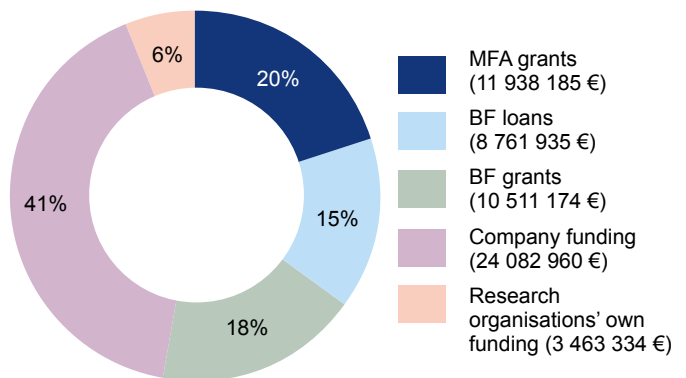
Kuvio 1. BEAM-ohjelman hankevolyymin kehitys ja jakauma 2015–10/2019.

Lähde: Business Finland.

Ohjelman koko 58,8 miljoonan hankevolyymin BEAMin rahoitus oli yhteensä 31,2 miljoonaa euroa (53,1%) lopun rahoituksesta tullessa yritysten ja tutkimusorganisaatioiden vastinrahoituksena. Business Finlandin myöntämien TKI-avustusten ja lainojen osuus BEAMin koko rahoituksesta oli 19,3 miljoonaa euroa (32,8%) ja ulkoministeriön avustusten 11,9 miljoonaa euroa (20,3%).

Kuvio 2. BEAM-ohjelman kokonaisrahoituksen jakauma 2015–10/2019.

Lähde: Business Finland.

BEAMin myöntämästä hankerahoituksesta suurin osa oli yritysten TKI-avustuksia (16,7 miljoonaa euroa) ja tutkimusorganisaatioiden tutkimusrahoitusta 5,8 miljoonaa euroa. TKI-lainoja myönnettiin yrityksille yhteensä 8,8 miljoonaa euroa.

Koko ohjelmakaudella 2015–10/2019 rahoitushakemuksia ohjelmaan saatiin yhteensä 230 kappaletta, joista 151 hyväksyttiin ja käynnistyi. Sen mukaisesti ohjelman keskimääräinen hyväksymisprosentti oli varsin korkea, 66,8 %. Rahoituspäätöksissä yrityshankkeita oli yhteensä 116 kpl, keskokooltaan 426 984 euroa ja tutkimushankkeita 44 kpl, keskokooltaan 209 714 euroa.³

Hyvin ajoittunut ja kohdistunut ohjelma

Arviointi toteaa, että BEAM on ajoittunut hyvin ja kohdistunut tärkeään kestävä kehityksen yhteiskunnalliseen teemaan, johon on ollut tärkeää valjastaa laajemmin yksityistä sektoria ja suunnata innovaatiotoimintaa, mutta jossa on myös lupaavia kasvumahdollisuuksia suomalaisyrityksille. Ohjelmalle vaikuttaa olevan edelleen tarvetta ja sen hankevirta on kehittynyt positiivisesti.

BEAMin ohjelmalliseksi lisäarvoksi on tunnistettu sen tarjoamat mahdollisuudet uusille kehittyville markkinoille, ja väylä kehityshaasteita ratkoviin liikeideoihin, sekä mahdollisuus uusien ideoiden testaamiseen. Ohjelmassa on otettu askeleita sen suuntaan, että monitoimijayhteistyö yritysten, tutkimuslaitosten ja järjestöjen välillä loisi myös uutta pohjaa ratkaisujen syntymiselle.

Vastaisuudessa ohjelman tulisi kuitenkin fokusoitua maantieteellisesti nykyistä tarkemmin. BEAM-ohjelman laaja kattavuus suhteessa ohjelman kokoon saattaa rajoittaa ohjelmaston vaikuttavuutta, vaikka yksittäiset hankkeet olisivatkin onnistuneita.

³ BEAM-ohjelman yhteisprojektien määrä on pienempi kuin hankemäärä, sillä useamman toimijan yhdessä toteuttamat projektit jakautuvat erillisiin hakijakohtaisiin hankerahoituspäätöksiin. Vastaavasti ohjelman projektien keskikoko on suurempi kuin hankkeiden keskikoko.

Kokeileva, kehittyvä ja täsmentyvä ohjelma

BEAMin käynnistysvaiheessa ei ollut täsmällistä tietoa mil-laisia hankkeita ohjelmaan tullaan saamaan ja mitä kaik-kea ohjelman avulla on mahdollista saavuttaa. Osa ohjel-malle asetetuista odotuksista on ollut ylioptimistisia. Ohjelman käynnistyessä ohjelman vaikuttavuuslogiikkaa ei oltu pohdittu valmiiksi. Myös BEAMin seurannassa ja hallintomallissa oli kehitettävää. Ohjelman edetessä kohti päätöstään suurin osa alkuajan haasteista on saatu ratkais-tua ja soveltuvia toimintamalleja kehitettyä.

BEAMin ohjelmalvelujen ja hankesparrauksen tehos-tamisen myötä hankkeiden laadun on katsottu paran-tuneen ja myös tavoitellut kehitysvaikeudet pyritään määrittelemään aiempaa systemaattisemmin. Yhteisiä ohjelmakäytäntöjä on myös kehitetty. Business Finlan-din hankevastaavien ja ulkoministeriön evaluaattoreiden yhteispalaverit ovat osoittautuneet tehokkaaksi työtavaksi. Myös ohjelman maantieteellistä fokusta on täsmennetty aiemmasta. Saharan eteläpuolinen Afrikka, Intia, Kaak-kois-Aasia ja Syyrian naapurimaat on valittu ohjelman strategisiksi fokusalueiksi. Ohjelma on raportoinut, että näillä suunnilla on lähdetty määrätietoisemmin tunnistamaan mahdollisuuksia ja rakentamaan yhteistyötä.

Poikkeuksellinen ohjelmarakenne ja toteutusmalli...

BEAM on luonteeltaan aito Team Finland (TF) -yhteis-ohjelma, jota ovat rahoittaneet Business Finland ja ulko-ministeriö, sekä tietenkin hankkeiden kautta ohjelmaan osallistuneet yritykset. Ratkaisu on laajentanut yhteis-työmahdollisuuksia ja ohjelman palveluvalikoimaa sekä monipuolistanut ohjelmahallinnon osaamista.

Ohjelmassa on myös kokeiltu uudenlaista arviointimal-lia. Kehittävä arviointi on seurannut ohjelman toteutta-mista ja tuottanut sekä nopeita huomioita että laajempia raportteja ohjelman johdon tueksi.⁴ Arvioinnin osana on toteutettu kolme kenttämissiota, joista ensimmäinen suun-tautui eteläiseen Afrikkaan (2017 ja toinen Intiaan (2017) ja kolmas Vietnamiin (2019).

...mutta vastaavasti hieman raskaampi ohjelmahallinto

Poikkeuksellisesta ohjelmarakenteesta johtuva kahden-kertainen hallinto ja kahden rahoittavan tahon erilaiset ohjelmakäytännöt tuottivat varsinkin alkuun ylimääräistä hallinnollista taakkaa ohjelmalle. Koska ohjelmassa hyö-dynnettiin tutkimus- ja innovaatorahoituksen ohella ulko-ministeriön kehitysyhteistyörahoitusta (ODA), normaali Business Finlandin rahoitusprosessin rinnalle tulivat hallinnollisena lisätyönä hankkeiden kehitysvaikeutusten neuvonta ja niiden ennakoarviointi, kehitysvaikeutusten

seuranta ja niistä raportointi ulkoministeriölle. Myös ohjel-man edistäminen kumppanimaisissa sekä rahoittajien keski-näinen ohjelmakoordinaatio ovat lisänneet hallintoa ver-rattuna Business Finlandin muihin ohjelmiin.

Ohjelman hallinnointiin varatut resurssit ovat olleet ajoittain niukat suhteessa sen tavallista laajempaan koordi-naatiotarpeeseen ja niiden on koettu myös rajoittaneen ohjelman toimeenpanoa.

Aktivoinut toimijoita ja rakentanut ekosysteemiä

BEAM on tuonut kestävästä kehitystä tukevien innovaatioi-den mahdollisuuden yritysten tietoisuuteen ja onnistunut aktivoimaan laajasti yrityksiä (ja muita toimijoita) yhteisiin TKI-hankkeisiin. Ohjelman kautta yritykset ovat hakeutu-neet uusiin kumppanuuksiin ja uusille markkinoille.

BEAM on myös aktivoinut ja kehittänyt julkisten inno-vaatio- ja vientipalvelujen käytännön yhteistyötä ja stra-tegista näkemystä kestävien innovaatioiden edistämises-sä sekä vahvistanut TKI-rahoittajien tietämystä kehittyvien markkinoiden mahdollisuuksista ja osaamista kehitysinnovaatioiden tukemisesta.

Jonkinlainen kehittyvien markkinoiden toimijoiden ja palvelujen ekosysteemi onkin orastamassa. Ohjelman vies-ti ja tunnettuus ovat vahvistuneet, mutta niitä kannattaisi edelleen vahvistaa.

Yritykset ja hankkeet pieniä suhteessa haasteisiin

BEAMiin osallistuneet yritykset ja hankkeet ovat olleet melko pieniä ja hankkeet kestoaltaan lyhyitä. BEAM port-folioanalyysi 2018⁵ totesikin, että

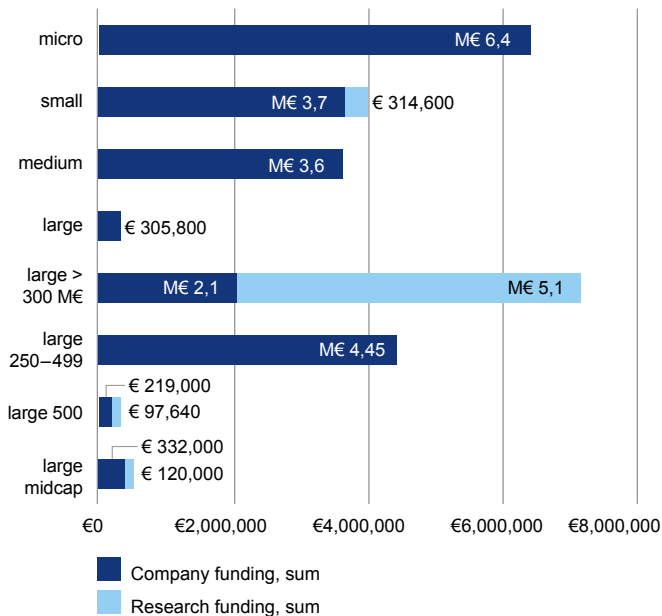
- Projektisalkku sisältää paljon pieniä hankkeita ja vain muutamia isoja projekteja.
- Ohjelman loppua kohden painotus on siirtynyt ollut voimakkaasti yrityshankkeisiin.
- Projekteissa on entistä enemmän nuoria yrityksiä mukana.
- Osallistujajoukko on hyvin heterogeeninen. Isoimmat yritykset vastaavat isoimmista projekteista.
- Projektien maantieteellinen kattavuus on laaja, missä Intia sekä olemassa olevat UM:n ohjelmamaat Vietnam, Tansania ja Namibia erottuvat joukosta.
- Arviot odotettavissa olevista tuloksista ovat lupaavia ja positiivisia, mutta toki vasta alustavia.

Portfolioanalyysin mukaan BEAM on onnistunut mobi-lisoimaan suuren määrän (69 kpl) erityisesti mikro- ja pienten yritysten hankkeita sekä suuryritysten (30 kpl) suurempia hankkeita.

⁴ Arviointiraportit löytyvät ulkoministeriön sivustolta: https://um.fi/development-cooperation-evaluation-reports-comprehensive-evaluations/-/asset_publisher/nBPgGHSLrA13/content/business-with-impact-beam-ohjelman-kehittava-evaluointi/384998

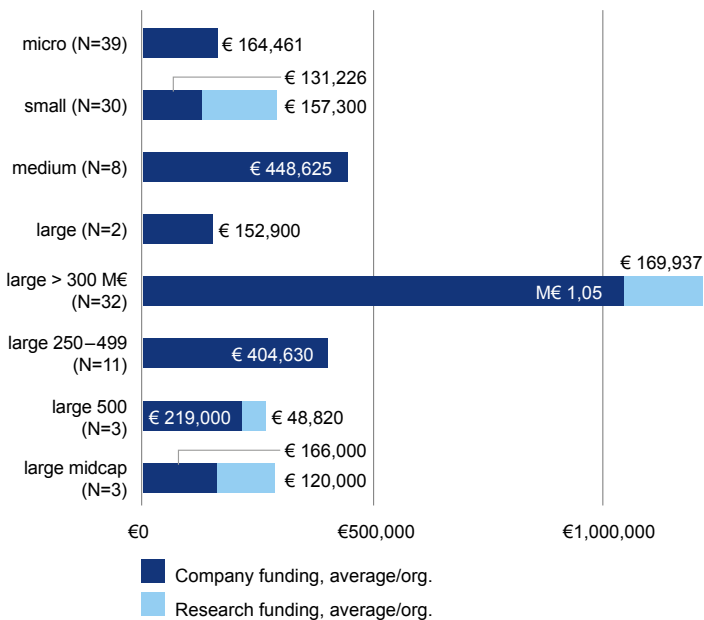
⁵ Analysis of BEAM projects. Report on portfolio analysis, December 2018.

Kuvio 3. BEAMin yrityshankkeiden rahoitusvolyymi.

Lähde: BEAM Portfolio Analysis 2, 2019.

Kuvio 4. BEAM-hankkeiden keskimääräinen rahoitusvolyymi yrityskoon mukaan.

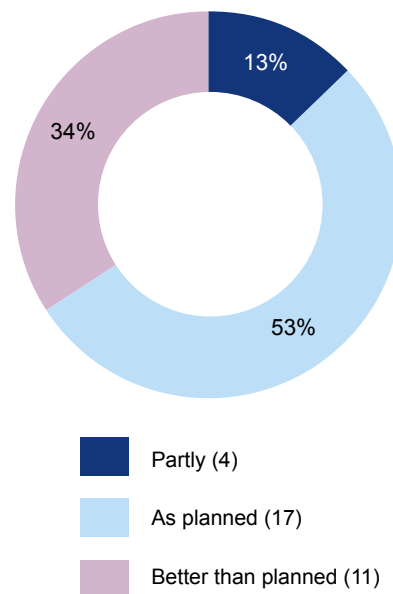
Lähde: BEAM Portfolio Analysis 2, 2019.

Menestyminen kehittyvillä markkinoilla ja uusien 'kehitys-innovaatioiden' kaupallistaminen edellyttää yleensä pitkäjänteistä panostusta, resursseja ja kykyä sopeutua ennakoimattomiin muutoksiin. Tämä on nykyisen ohjelman yksi haasteista.

Hankkeiden onnistuminen ja tuloksellisuus

BEAM-ohjelma toteutti keväällä 2019 ensimmäisen seurantakyselyn hankkeiden vetäjille. Kyselyn tarkoituksena oli kartoittaa, kuinka hankkeiden vetäjät kokivat BEAM-hankkeiden edistyvän ja saavuttavan tavoiteltuja tuloksia. Kyselyssä suurin osa (87 %) vetäjistä katsoi että BEAM-hankkeet ovat edistyneet suunnitellusti tai suunniteltua paremmin suhteessa tavoitteisiinsa. Tulos on varsin positiivinen, vaikka vastausprosentti jäi alhaiseksi.

Kuvio 5. Tavoitteiden saavuttaminen BEAM-hankkeissa. Hankkeiden vetäjien näkemys.

Lähde: BEAM monitoring survey. (Tilanne 2019. N=34/124).

Saman kyselyn mukaan 76 % BEAM-hankkeiden vetäjistä katsoi, että hanke tulee saamaan aikaan odotetut vaikutukset. Erityisesti osaamisvaikutukset (capacity development) näyttävät toteutuvan hankkeissa hyvin.

Valtaosa (72 %) hankkeiden vetäjistä katsoi, että tavoitteet tulevat toteutumaan tai jopa ylittymään. Joka kolmannella hankkeella oli ollut ennakoimattomia vaikeuksia tavoitteiden saavuttamisen kanssa. Kumppanimaiden vaativat olosuhteet, vieras kulttuuri ja hankkeiden hidas edistyminen olivat monelle hankkeelle yllätyksiä.

Ulkomaisten kumppanuuksien ja järjestöjen rahoitus ratkaisematta

BEAMin tavoitteena on alun alkaen ollut rakentaa monimuotoista innovaatioyhteistyötä suomalaisten ja ulkomaisten kumppanien kanssa yhteistyömaissa. Tämä ei kuitenkaan aina ole ollut mahdollista, sillä Business Finlandin rahoitusinstrumentit eivät sovellu ulkomaisten yritysten hankkeiden itsenäiseen rahoittamiseen. Sikäli kun vastaa-

vaa TKI-rahoitusta ei ole ollut kumppanimaista saatavissa, hankeyhteistyö paikallisten kumppanien kanssa on yleensä jäänyt vähäiseksi. Tämä on nykyisen rahoitusmallin selkeä rajoite.

Hieman vastaavanlainen haaste on ollut myös kansalaisjärjestöjen rahoituksen kohdalla, joiden rahoittamista Business Finlandin rahoituskriteerit eivät tue. Kansalaisjärjestöillä on usein vahva osaaminen paikallisista olosuhteista ja aito pyrkimys edistää innovatiivisten, parempien ratkaisujen leviämistä kehitysmaissa. Business Finlandin TKI-rahoitus on kuitenkin tarkoitettu kaupallisen toiminnan tavoittelemiseen, mikä ei vastaa kansalaisjärjestöjen perimmäistä tavoitetta.

Edellä mainituista syistä paikallisten kumppanien ja kansalaisjärjestöjen osallistuminen BEAM-ohjelmaan on jäänyt ajateltua vähäisemmäksi. Kansalaisjärjestöjen ja paikallisten yhteistyökumppanien osallistaminen hankkeiden suunnitteluun ja toteutukseen nykyistä vahvemmin voisi vahvistaa tarvelähtöisyyttä, paikallisten ekosysteemien kehittämistä ja parantaa BEAM-ohjelman vaikuttavuutta ja kestävyyttä.

Rahoitusmallin tarkistaminen tarpeen

BEAMin toivotaan kehittyvän strategisemmaksi, minkä vuoksi myös sen johtamis- ja rahoitusmalleja tulisi edelleen kehittää. Hankerahoitus on ehkä konkreettisimpi esimerkki, jossa nykyistä hajautetumpi malli⁶ olisi todennäköisesti joustavampi ja soveltuvampi. Se mahdollistaisi eri tyyppisten hankkeiden ja hanketoimijoiden rahoittamisen nykyistä helpommin.

BEAM-ohjelmassa on mahdollisuus nykyistä laajemmalle monitoimijayhteistyölle, mutta laajan toimijajoukon mukaan saaminen ei vielä ole täysin onnistunut. Paljolti se johtuu myös Business Finlandin rahoitusperusteista. Miten esimerkiksi aktivoida yritysten, kansalaisjärjestötoimijoiden ja paikallisten asiantuntijoiden välistä yhteistyötä?

Ohjelma-tason yhteistyömahdollisuuksien hyödyntäminen

Yhteistyön ja synergioiden vahvistaminen muiden TF-toimijoiden kanssa. TKI-toiminnalla, viennin edistämismallilla ja kehitysyhteistyöllä on monessa mielessä toisiaan täydentävät roolit, ja näitä synergioita olisi mahdollista vahvistaa sekä hanketasolla että Team Finland -toimijoiden keskinäisellä yhteistyöllä (muut ohjelma- ja rahoitusinstrumentit, kytkennät kansainvälisiin hankintoihin, ulkomaan edustustot ja verkostot, jne.).

Mahdollisuuksista ohjelmayhteistyöhön on myös ulkomaisten (esim. SIDA, DANIDA) ja kansainvälisten (esim. WB) sekä kohdemaiden (esim. GITA) innovaatorahoittajien kanssa, mutta se ei vielä ole käytännössä toteutunut. Se voisi kuitenkin avata merkittäviä skaala- ja tehokkuusetuja sekä toimia hyödyllisenä kanavana kokemusten vaihtoon.

Kansainvälisten organisaatioiden hankinnat tarjoavat merkittävän rahoitus- ja kansainvälistymiskanavan yrityksille. Suomalaiset yritykset eivät ole juurikaan hyödyntäneet tätä mahdollisuutta. Tässä voidaan hyödyntää jo olemassa olevaa osaamista ja luotuja yhteyksiä sekä Business Finlandissa että ulkoministeriössä ja sen alaisissa organisaatioissa.

Kehitysvaikutusten arvioinnin erityinen haaste

Kehitysvaikutusten aikaansaaminen on yksi keskeinen BEAM-ohjelman tavoite. Näitä vaikutuksia aikaansaavan toiminnan tunnistaminen hanketasolla, sekä vaikutusten muodostumisen seurantaan soveltuvien indikaattorien määrittäminen tulisi toteuttaa ohjelman loppukaudella. Tätä kautta kerättyä kokemusta ja BEAMissa kehitettyjä määritelmiä ja metodeja olisi mahdollista hyödyntää myös laajemmin muussa ohjelmatoiminnassa.

Kevään 2018 aikana toteutettiin UM:n toimeksiannosta hanke, jossa kehitettiin systemaattinen työkalu yrityshakemusten kehitysvaikutusten ennakoarviointiin. Työkalu sisältää joukon projektihakemusten arviointikriteereitä, mukaan lukien mm. ministeriötason BEAM-kriteerit sekä yleiset kansainväliset kehitysvaikutuskriteerit. Vain pieni osa hakemuksista on arvioitu työkalua hyödyntäen, mutta arviointimäärän lisääntyessä kriteereitä ja tarkastelutasoja on mahdollista tarkentaa.

Työkalun koetaan vastaavan projektiarvioinnin standardisoinnin tarpeeseen, samalla kun se tarjoaa mahdollisuuden rakentaa seurantajärjestelmä, jossa kootaan kumulatiivista tietoa BEAM-projektien ennakoituista kehitysvaikutuksista. Työkalusta voidaan nostaa kehitysvaikutusten teemat/aiheet sekä sisällyttää niihin perustuvia indikaattoreita hankeseurantaan. Tässä on hyvä hyödyntää kansainvälisesti harmonisoituja indikaattoreita (esim. HIPSO, Harmonised Indicators for Private Sector Operations) jotta voidaan varmistaa kehitysvaikutusten vertailtavuus. Selkeä BEAMin seurantatyökalu voi myös kannustaa yrityksiä pohtimaan, miten ne voisivat entisestään vahvistaa kehitysvaikutuksia omassa liiketoiminnassaan.

Laajemmat vaikutukset syntyvät hitaasti

Iso osa BEAMin hankkeista on edelleen kesken tai tulosten laajempi kaupallinen soveltaminen on vasta alkuvaiheessa. Suorat kehitysvaikutukset ovat siksi vähäisiä ja niistä on vähän todennettavaa näyttöä. Onnistuneita ja menestyneitä hankkeita on, mutta suurelta osin taloudellinen menestys ja konkreettiset kehitysvaikutukset ovat vielä työn alla.

Innovaatioekosysteemien tukeminen vahvistaa vaikuttavuutta ja kestävyyttä, mutta on aikaa vievää. BEAMin toiminta on toistaiseksi kohdistunut lähinnä hanketasolle ja siinä tapahtuvaan yhteistyöhön – institutionaalisen ja alueellisen yhteistyön jäädessä vähemmälle huomiolle.

6 Esimerkiksi ns. *virtual common pot* -malliin, jossa kukin rahoittaja rahoittaa omia hankkeitaan yhteisen ohjelmakokonaisuuden alla.

Liite 1: BEAM-ohjelman rahoitusluvut

Tilanne 10/2019. Rahoitusvolyymissä ei mukana hyväksymisen jälkeen poisvedetyt hakemukset.

	2015	2016	2017	2018	2019/10	Total
Project applications	47	77	42	46	22	234
New BEAM projects	19	42	31	39	20	151
Acceptance rate (%)	44,2	54,5	73,8	84,8	76,9	66,84
Company projects	8	23	30	38	17	116
Company project volume	679 066 €	5 719 286 €	10 640 803 €	25 296 103 €	7 194 923 €	49 530 181 €
Research projects	14	20	1	6	3	44
Research project volume	2 213 103 €	3 505 857 €	580 052 €	2 630 993 €	297 402 €	9 227 407 €
Total project volume	2 892 169 €	9 225 143 €	11 220 855 €	27 927 096 €	7 492 325 €	58 757 588 €
Total BEAM funding volume	2 472 449 €	5 758 752 €	6 290 468 €	12 902 025 €	3 787 600 €	31 211 294 €
...of which grants	224 949 €	2 462 810 €	4 044 468 €	7 424 159 €	2 528 900 €	16 685 286 €
...and loans	241 000 €	676 700 €	1 898 000 €	4 745 535 €	1 200 700 €	8 761 935 €
...and research funding	2 006 500 €	2 619 242 €	348 000 €	732 331 €	58 000 €	5 764 073 €
...of which MFA funding						11 938 185 €
Average BEAM project size	152 219 €	219 646 €	361 963 €	716 079 €	374 616 €	389 123 €

Lähde: Business Finland

Liite 2: BEAM-ohjelman vaikuttavuuden tarkasteluviitekehys

Proposal by the developmental evaluation.

1. Justification and strategic fit	2. Activation impact	3. Impact on economy and growth	4. Impact on capabilities, competitiveness and renewal	5. Impact on collaboration and networking	6. Development impact	7. Impact on innovation ecosystems
To which end have the basic assumptions behind the programme held true and programme been able to address them?	To which end has the programme been able to attract and engage new companies and other actors to development innovation and to developing markets?	To which end have the projects generated direct economic impact and growth.	To which end have the projects built capabilities, competitiveness, renewed operations or otherwise improved the capacity of participants?	To which end has the programme extended or enhanced collaboration or networks?	To which end have the projects generated development impact in partner or target countries?	To which extent has the programme contributed to the development of innovation ecosystems in Finland or in partner countries?
<ul style="list-style-type: none"> • Demonstrated need, opportunity and justification for intervention • Programme coverage, policy coherence (MFA/ MEAE) • Suitability of selected measures, programme structure and instruments • Resources available for the programme in relation to the objectives • Relevance of geographic and content area choices 	<ul style="list-style-type: none"> • Visibility of the theme and highlighting market opportunities (eg SDG) • Activation and collision of new players • Number, volume, quality of applications received • Programme content development and load capacity 	<ul style="list-style-type: none"> • Revenue growth • Growth in export / international business • New jobs • Improved profitability • Equity investments received • Follow-up projects, spin-offs / start-ups 	<ul style="list-style-type: none"> • Knowledge, skills, and abilities, research results, publications • Generated intangible assets, IPR • Emerging market solutions (incremental) • Innovations, new products, services, operating models 	<ul style="list-style-type: none"> • Internationalisation and expanded networks, consortia formed • Diversity of cooperation • Improved visibility and position in value networks • Opened market opportunities 	<ul style="list-style-type: none"> • The end-user-effects • Targeting market failures • Impact on quality of life • Impact on public sector activities • Creating local demand • Jobs created • New partnerships • Project / sector effects 	<ul style="list-style-type: none"> • Strengthening the development ecosystem in Finland (operator collaboration, services, platforms) • Development of innovation programme activities, new practices, models and lessons learned. • Programme level collaboration with other actors and instruments (eg UNTIL, ICI, Finnfund, WB) • Strengthening innovation cooperation in partner countries with MFA innovation programmes (eg SAIS, IPP, TANZIS)

Lähde: Impact workshop 2018.

4FRONT

Ministry for Foreign
Affairs of Finland

**BUSINESS
FINLAND**

<https://um.fi/kehitysyhteistyon-evaluointiraportit-laajat>